

»PRVO IN
TRETJO
NAGRADO
DOBIŠ,
DRUGO
IN ČETRTO
IZGUBIŠ«
STR. 3

»ČE SE KAJ
NAVČIŠ...«
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 3. aprila 2008 ☼ Leto XVIII, št. 14

Vlado Kreslin in Beltinška banda v Monoštri

Od 1. januara do 30. junija 2008 vodi Evropsko unijo Slovenija. Ka bi tau obeležili

dosta razmili. Nejsa ga razmili, so pa začutili prekmursko dūšo, gnes den pa ravno

generalni konzul mag. Drago Šiftar.

Po tom kratkom guči je stau-po na oder Vlado Kreslin s svojimi mužikaši pa je poskrbo za tau, ka smo za paudrugo vōro pozabili vse zvūn muzike. Pa naj so bile tau naute žalostne ali vesele, v domanjom prekmurskom geziki ali knjižnoj slovenskoj rejči, slovenske, prekmurske ali vogrške melodije. Té so se čūle eške po koncerti tō, gda smo gledalci ostali na sprejemi, steroga je Generalni konzulat pripravo s pomočjauv Srednje kmetijske šole v Rakičani.

v drugi državaj tō, je vsakša ambasada pa konzulat daubo nalogo, naj organizira takšen program, prejk steroga bi si lidgé najbolje zapaumnili, ka je toga časa evropski sedem-dvajseterici predsedovala Slovenija.

zavolo njega cejla Slovenija dosta bole razmi prekmurski

»... kda smo si na našom malom konzulati zgučavali, što bi biu najboukši za tou priliko, smo vsi v en glas pravli, ka de najboukši naš velki Prekmurec z našoga maloga Prekmurja, šteri je pred dosta lejtī srejtī samoga centra Slovenije zašpilo na kitaro, poleg pa z gorzdignjeno glavo zapopejvo v pravom prekmurskom geziki. Nej ga je bilou sram popejvati v prekmurščini, če glyj so ga nej

guč. Kak sam že večkrat pravo, porabski guč je skoro isti kak prekmurski, zatou se ne bogim, ka gnešnoga popejvanja naši porabski rojaki ne bi razmili,« je pravo na začetki koncerta med drugim

Varaška gledališka dvorana je več dugo nej bila tak puna s Prekmurci pa Porabci, med šterimi je dosti lidi pravlo, ka bi moglo biti več takšni programov.

Marijana Sukič

NAGRAJEN TUDI NAŠ SODELAVEC

»V letu 2007 smo že drugič razpisali fotografski natečaj, iz katerega smo naredili tudi album. Fotografija nam lahko zagotavlja možnost/priložnost posnemanja oziroma ovekovečenja spominov naše kulture, tisto, kar nam je ostalo iz zgodovine, in vse življenjske trenutke, ki so determinirani dogodki življenja, navade, preživetje in prepород skupnosti, torej sporočilo za prihodnost.

Govori se velikokrat, da je fotografija umetnost trenutka. Kljub temu, ko pogledamo fotografije v albumu, nam slike povejo veliko več, kot da bi samo govorile o trenutku, ki ga je ovekovečil fotograf. Ena stavba lahko vsebuje celo stoletje, če jo gledamo, »vidimo« življenje in praznike tam bivajočih ljudi. Gib za gibom izrazi preteklost in zgodovino skupnosti, seveda pa tudi veselje in žalost sedanjosti.

Album narodov zbere kulturo narodnostnih in etničnih manjšin na Madžarskem v trajni šopek. Predstavlja raznobarvnost kultur v državi,« je zapisala v uvodu fotoalbuma Mária Lukács, ravnateljica Madžarskega kulturnega inštituta, ki je izdal album. Omenjeni inštitut je že drugo leto razpisal natečaj za narodnostne fotografe, oziroma fotografe, ki fotografirajo življenje manjšin na Madžarskem. Na natečaj je prispelo 608 fotografij 55 avtorjev. Strokovna komisija je izbrala 153 fotografij od 40 avtorjev. Med njimi je bil tudi naš sodelavec Karel Holec, ki ima v albumu objavljenih osem fotografij. Je tudi med petimi nagrajenimi fotografi, ki so dobili »Priznanje za kolekcijo«. Razen njega so enako nagrado dobili slovaški, romski, nemški in hrvaški fotograf. Našemu sodelavcu čestitamo in si želimo veliko dobrih fotografij tudi na straneh našega časopisa.

M. Sukič

Prva razstava v soboški Galeriji pod novim vodstvom

PROJEKCIJE – IDENTITETE

Do danes je bila v soboški Galeriji prva razstava nove sezone z naslovom *Projekcije – Identitete*. Postavili so jo v sodelovanju s partnerskim mestom Ingolstadt. Galerija, ki se s poslanstvom na likovnem področju uvršča na vrh pomurskih kulturnih ustanov, ima novega direktorja, in

odgovor. Človek je spričo velikega tehnološkega napredka, ki naj bi mu omogočil bolj udobno bivanje, vse bolj izgubljen in vedno bolj prihaja v ospredje vprašanje: *Kdo sem?* Odgovor na to vprašanje je vedno težji.

Pri razstavi, ki je bila najprej v Ingolstadt, iz Murske Sobote

sicer je to postal dosedanja kustos, umetnostni zgodovinar Robert Inhov, nova kustosinja pa je umetnostna zgodovinarica Irma Brodnjak. Od danes pa bodo v Galeriji na ogled dela akademskega slikarja Franca Mesariča ob njegovi sedemdesetletnici. O razstavi, katere del bodo čez en teden odprli še v razstavnih prostorih soboškega gradu, več v eni naslednjih številkih našega časnika.

Projekcije – Identitete je izvirna in še bolj izzivajoča-provokativna likovna razstava. Kuratorka Hanni Goldbhardt pravi, da je težišče razstave identiteta z modernimi mediji in v sodelovanju z umetniki različnih smeri in generacij. Vprašanje *identitete* je tisto vprašanje, na katerega je z razvojem sodobne tehnologije vedno težje dati zadovoljiv

pa jo bodo prenesli na Poljsko in nekatere druge države, sodelujejo likovni umetniki iz Avstrije, Francije, Portugalske, Srbije, Makedonije, iz Slovenije denimo Robert Černelč.

Posnetek in tekst: eR

Poslanka EP Ljudmila Novak se je srečala s predstavniki manjšin

V okviru dvodnevnega obiska v Lendavi se je poslanka Evropskega parlamenta Ljudmila Novak srečala s predstavniki madžarske narodnostne skupnosti

zaticajo. Problemi se pojavljajo tudi pri dvojezičnem šolstvu, kjer se po njihovem mnenju na žalost vedno več staršev madžarske narodnosti odloča, da se

uresničuje manjšinski zakon, največ težav pa se pojavlja pri financiranju narodnostnih institucij. Povedal je tudi, da še vedno ni urejena zastopnost pripadnikov manjšin v madžarskem parlamentu.

Ljudmila Novak je povedala, da je vesela, da je prišlo do pogovora v Lendavi. »Dobila sem veliko zanimivih informacij in zdaj vem, da bom lažje zastopala vaše interese oziroma razložila vaš položaj v Evropskem parlamentu, ko bomo obravnavali to problematiko.« Sama večkrat nastopa s to temo in bo imela tudi poročilo za predsedstvo Evropske ljudske stranke, ki bo aprila zasedalo v Portorožu. Poslanka Evropskega parlamenta se je z veseljem odzvala tudi na

Evropska poslanka Ljudmila Novak (prva z leve)

v Sloveniji in predsednikom Zveze Slovencev na Madžarskem Jožetom Hirnök, ki je na pogovoru zastopal Porabske Slovence. Srečanje je bilo namenjeno predvsem temu, da se Ljudmila Novak seznanila s problematiko manjšin na obeh straneh meje, saj je poslanka tudi članica interesne skupine za manjšine v Evropskem parlamentu.

Predstavniki madžarske manjšine v Sloveniji, na čelu z narodnostno poslanko v slovenskem parlamentu Marijo Pozsonec, so izpostavili predvsem razkorak med dobro urejeno zakonsko zaščito manjšine in uresničevanjem omenjenih pravic v praksi, kjer se tu in tam stvari

njihovi otroci odločajo za pouk madžarskega jezika kot jezika

Jože Hajdinjak, Elizabeta Bernjak in Jože Hirnök na pogovorih

okolja, ne pa kot maternega jezika.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök je izpostavil, da Madžarska le delno

povabilo Jožeta Hirnöka, da v bližnji prihodnosti obiše Porabje.

se

Foto: L. Bence

Delodajalci za delojemalce in konkurenčnost

Srednja strokovna šola Bela III. je že več let zelo uspešna na razpisih tako evropskih kot domačih fundacij. V teh tednih izvaja projekt z naslovom *Strokovno izobraževanje in izobraževanje odraslih ob meji*, ki ga je dobila na razpisu Državne fundacije za zaposlovanje (OFA). Namen projekta je, da bi seznanil delojemalce na manj razvitih območjih regije s pomenom in možnostmi dela na domu ter vseživljenjskega

učenja. S tem želijo pomagati v prvi vrsti delojemalcem s spremenjenimi delovnimi sposobnostmi, mladim, iskalcem prve zaposlitve, in ženskam nad 45 let. V ta namen so pred mesecem organizirali forum z naslovom Izenačene možnosti – ženske na trgu dela, 27. marca pa konferenco z naslovom Delodajalci za delojemalce in konkurenčnost.

-MS-

Foto: P. Molnár

Tretja nagrada Dušanu Mukiču za diplomsko delo

»Prvo in tretjo nagrado dobiš, drugo in četrto izgubiš«

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu vsako leto razpisuje nagradni natečaj za najboljša diplomatska, magistrska in doktorska dela na temi Slovenci v zamejstvu in Slovenci v izseljenstvu. Namen natečaja je spodbujanje in nagrajevanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenske tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj nje.

Letošnje nagrade so podelili 19. marca v Ljubljani, med nagrajenci je bil tudi mladi Porabec Dušan Mukič, ki je na temo Slovenci v zamejstvu zasedel tretje mesto s svojo diplomsko nalogo z naslovom *Prevajalnik iz porabskega narečja v slovenski knjižni jezik*. Z Dušanom Mukičem sem se pogovarjala o njegovi diplomski nalogi, navezanosti na Porabje ter porabsko narečje.

»Moram povedati, da sem napisal celo tri diplomske naloge. Najbolj izvirna se mi je zdela tista, ki sem jo napisal na računalništvu. Predvsem zato, ker se ukvarja tudi na naši fakulteti malo ljudi z računalniškim prevajanjem iz enega jezika v drug jezik. Odločil sem se, da bom poskusil napisati programček, ki bi prevajal enostavne stavke iz porabskega narečja v slovenski knjižni jezik. S to nalogo sem kandidiral na nagradnem natečaju Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.«

• *Po precejšnjem premoru si prvi Porabec, ki si se po uspešnem študiju z diplomami v žepu vrnil v Porabje. Študiral si v Ljubljani, omenil si tri diplomske naloge. Na katerih smereh si študiral?*

»Študiral sem slovenščino, zgodovino in računalništvo. Na slovenščini sem se tudi med študijem veliko več ukvarjal z jezikoslovjem kot književnostjo. Zato sem se odločil, da bom diplomsko nalogo napisal iz jezika, in to iz dialektologije, ker se mi je zdelo prav, če že prihajam iz Porabja, zakaj se ne bi ukvarjal s tistim narečjem, ki ga najbolj znam preko svojih staršev. Nisem rojen govorec narečja,

naučil sem se ga pri 18-ih letih. Moja diplomatska naloga na slovenščini je bila pravzaprav dopolnitev očetove diplome, ki se je ukvarjal z oblikoslovjem gornjeseniškega govora. Jaz sem to dopolnil, recimo s podrobnejšo obravnavo glagola oz. z nepregibnimi besednimi vrstami. Na zgodovini sem spet posegel v porabski prostor, naredil sem pregled oz. sintezo dogodkov v Porabju v 20. stoletju. Ta tema do zdaj še ni bila tako celovito obdelana. Na računalništvu sem pa napisal program za prevajalnik.«

Državni sekretar Zorko Pelikan, vodja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, in Dušan Mukič na podelitvi

• *Kako deluje ta program? Ali bo lahko zaživel tudi v praksi oz. kje so ovire, če bi ga želeli uporabljati tudi »navadni smrtniki« v Porabju?*

»Pravzaprav moram najprej povedati, da napisati program, ki prevaja neko narečje istega jezika v knjižni jezik, je veliko bolj enostavno, kot ko gre za dva različna jezika. Kajti tudi porabsčina pozna šest sklonov, besedni red je dokaj podoben, imamo tri glagolske čase, glagolske vide... Tako, da je skoraj omogočeno dobesedno prevajanje.

Kako dela moj program? Recimo dobi besedo 'na brgej'. Odseka zadnje črko, ostane 'na brge'. Te oblike nikjer ne najde, zato spet odseka črko, tako ostane 'brg'. In v slovarju najde, da je to knjižno breg. Na osnovi končnice ugotovi, v katerem sklonu je. In zdaj že imamo dve sestavini, osnovo breg in končnico 'u'. Takoj sestavi besedo 'na bregu'. Največji problem pri vseh prevajalnikih so besede, ki

imajo isto obliko, pomenijo pa drugo. Recimo, če nekdo napiše porabsko besedo 'delo'. Računalnik nikoli ne bo vedel, če je to samostalnik, torej delo, ki ga izvajamo, ali je glagol tretje osebe ednine 'un je delo'.

Glede uporabnosti programa. Glavni problem je v tem, da Porabski Slovenci nimamo enotnega knjižnega jezika, saj tudi v svojih pisanih medijih uporabljamo več različic, nekatero besedo zapisujemo na pet različnih načinov. Moj program temelji na gornjeseniškem govoru, deluje tako, da je treba

porabskega narečja kot odrasel človek. Kaj je bilo težje, naučiti se domače narečje ali slovenski knjižni jezik v popolnoma madžarskem okolju?

»Vsekakor mi je bila lažja knjižna slovenščina, saj jo govorim praktično že od rojstva. V družini smo zmeraj uporabljali knjižno slovenščino. Moram pa priznati, da sem s sorodniki, ki so bili iz Porabja, zmeraj govoril madžarsko, čeprav so mi starši rekli, naj govorim knjižno, bodo me že razumeli, jaz pa bom razumel, kar bodo oni govorili. Jaz sem pa ugotovil, da temu ni čisto tako, ker zaman sem govoril knjižno, me niso razumeli. Zato smo ostali pri madžarsčini. Zelo me zanimajo jeziki, in že takrat, ko sem odraščal, sem začel poslušati ljudi okoli sebe in počasi raumeti, kaj govorijo oz. kako govorijo. Glavni pobudnik pri mojem učenju narečja je bil moj »cimer« v Ljubljani. Ko sem začel študirati v Ljubljani, sem dobil cimra iz Nemčevce pri Murski Soboti. Rekel sem mu: 'Poslušaj, vi podobno govorite kot mi v Porabju. Ti meni nikar ne govori knjižno, ti samo po domanje tauči.' On je začel, jaz sem ga pa začel poslušati in posnemati, preko posnemanja sem prišel vedno bliže k tej govorici. Ko sem se vračal iz Ljubljane v Porabje, so mi doma večkrat rekli: 'Ja, razmejmo te, samo malo bole po goričkon gučiš.' Potem sem pa začel ponovno aktivno poslušati Porabce in sem poskusil prilagoditi svojo prekmurščino gornjeseniškemu govoru.«

• *Zaposhil si se v Porabju, čeprav bi s to izobrazbo našel posel tudi drugje. Ali so se uresničila tvoja pričakovanja?*

»Moram priznati, da sem imel skozi leta študija različna mnenja. Enkrat sem mislil, da bom ostal v Ljubljani, spet drugič, da se bom vrnil na Madžarsko. Praktično do zadnjega trenutka se nisem odločil. Glavna urednica slovenskih oddaj na madžarski televiziji Ibolya Dončec me je že, preden sem diplomiral, vprašala, če ne bi delal pri slovenski oddaji. Rekel sem, zakaj ne bi poskusil, sicer moram

priznati, da sem imel še dve ponudbi na obeh veleposlaništvih, tako v Ljubljani kot v Budimpešti. Vseeno sem se odločil tako, da ostanem v Porabju. Z leti je naraščala moja navezanost na Porabje. Zato sem se tudi odločil za delo na televiziji, in po enem letu imam to delo zelo rad. Mi je pa še precej stresno, kajti novinarskega poklica se nikoli nisem učil, nikoli nisem vadil. Moram vse na novo odkriti, ugotoviti.

Imam tudi programersko izobrazbo, lahko bi šel delat v Budimpešto, Székesfehérvár, v Ljubljano, v Avstrijo ali Nemčijo... kamorkoli, toda vedel sem, da sem navezan na Madžarsko. Meni so v Ljubljani zmeraj rekli: 'Ti si Madžar.' 'Ne,' - sem rekel, 'jaz sem Slovenec, toda moja domovina je Madžarska.' In nekako sem res bolj navezan na Madžarsko kot na Slovenijo. In sem se odločil, da bom živel na Madžarskem. Potem sem si pa mislil, kaj pa moja vzgoja teh 26 let, če bom postal programer v nekem vele mestu. Zakaj ne bi ohranil svojih stikov s Porabjem in Slovenijo?«

• *Ali zakaj ne bi pomagal tej skupnosti, iz katere izhajaš?*

»Seveda, mogoče sem malo sentimentalni. Toda ko zaslišim kakšno porabsko ali prekmurško pesem... V Sloveniji temu rečejo nekrofil, ker sem zaljubljen v neko stvar, ki ne bo več dolgo živela. Zame je eden največjih užitek, če lahko porabsko govorim s starejšimi porabskimi ljudmi. Ta občutek uspeha, da razumejo, kaj govorim, jaz razumem njih, in jim lahko naredim veselje. Ta občutek je enkrat.«

• *Vrniva se k nagradi. Kakšni občutki so te obhajali, ko si izvedel zanjo?*

»Še do zdaj nisem popolnoma dojel pomena te nagrade, sem pa bil zelo vesel. Takoj sem poklical vse prijatelje in sem jim povedal. Človek si včasih misli, zakaj nisem postal prvi ali drugi. Potem se pa spomni pregovora: Prvo in tretjo nagrado dobiš, drugo in četrto zgubiš. Torej tretja nagrada je skoraj kot prva.«

Marijana Sukič
Foto: Marija Kozar

OD SLOVENIJE...

Janez Janša pred evropskimi poslanci

Predsednik Evropskega sveta, premier Janez Janša, je na izrednem plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta v Bruslju predstavil sklepe spomladanskega vrha EU, ki je potekal 13. in 14. marca. Slovensko predsedstvo meni, da je sedaj EU opremljena za spopadanje z globalnimi izzivi. Voditelji držav in vlad so na marčnem vrhu EU, ki je sicer tradicionalno posvečen gospodarskim temam, potrdili časovni okvir sprejemanja podnebno-energetskega svežnja - ta naj bi bil dogovorjen do konca leta ter sprejet čim prej v letu 2009, zagnali novi cikel libnonske strategije ter izpostavili potrebo po nadaljnji krepitvi okvira finančne stabilnosti.

Donald Tusk obiskal Slovenijo

Slovenski in poljski premier, Janez Janša in Donald Tusk, sta se na srečanju v Ljubljani posvetila predvsem evropskim temam. Tusk verjame, da bo Poljska kljub zapletom Lizbonsko pogodbo ratificirala še pred koncem junija. Oba premiera sta sicer izpostavila zelo dobre dvostranske odnose med državama, še posebej na področju gospodarstva.

Z julijem po slovenskih avtocestah z vinjetami

Vlada je potrdila načrt uvedbe vinjet za cestninjenje na slovenskih avtocestah. Vinjete bodo po načrtih začele s 1. julijem in veljale za osebne avtomobile, medtem ko bodo tovorna vozila do uvedbe satelitskega sistema cestninjenja ostala na obstoječem sistemu. Cena letne vinjete bo 55 evrov, polletne pa 35 evrov. Vlada uvaja tudi dodatno letno vinjeto za motorna kolesa, katere cena bo znašala 27,5 evra. Po ocenah ministra za promet Radovana Žerjava so cene izredno ugodne, z njimi pa želijo pritegniti kar največ državljanek in državljanov, da bodo v čim večji meri uporabljali avtoceste. S tem želi vlada vplivati tudi na varnost v cestnem prometu.

Gledališka skupina Veseli pajdaši je na vüzenski pondejlek mejla premiero nauve igre, štera je že v redaj ausma. Pa ranč telko je stara gledališka skupina tö. Osem lejt, osem iger. Tau znananüje, ka vsakšo leto edno nauvo igro naprej dajo. Kak je ta ideja prišla, ka v Števanovci gledališko skupino ustanovijo? Od tauga, pa od tej lejt sam malo spitavo *Lacina Kovača*, igralca, režisera in avtora tekstov iz Števanovec.

»Ta ideja je tak prišla, ka sta naše dve igralke Sösi (Marija Kosar) pa Berta (Berta Dončec) gnauk nika špilale, ka je Irinka Barber spisala za njij. Potejm smo se pogučavali, ka bi dobro bilau edno stalno skupino vküpprinesiti. Prosili smo Irinko, naj nam napiše igro, ka smo se navčili, pa se je prišikalo. V več mejstaj smo go notrapokazali, tak v Sloveniji kak na Vogrskom. Pa te je tau etak šlau naprej, vsakšo leto smo se nauvo igro navčili pa go naprejdali. Tak smo prišli do šest iger, pa do šest lejt, gda je, na žalost, Irinka mrla. Če bi se tau nej tak zgaulo, mena bi tü dosta ležej bilau, zato ka zdaj dja moram pisati tekst za skupino.«

• *Kelko nastopov mate na leto?*

»Petnajset, šestnajset, tak mislim, tau je idealno. Duža vlejšti že nej vrejdo, zato ka malo nas je Slovincov, pa če nas pozovejo, te čas kaulak pridemo v vsakšo ves. Gda kaulak pridemo, tau je tak edno leto, te pa že tak premiero mamoz nauvo igrov, pa se začne vse znauva.«

• *V Budimpešto tö odite na Arcusfest, gde se srečajo manjšinske gledališke skupine, nej?*

»Na začetki smo nej bili par lejt, potistim so nas vönjali, vejn nej bilau pejnaz. Potistim je gledališka skupina Nindrik-Indrik üšla, mi pa zdaj štiri lejta nazaj, ka odimo. Tau srečanje organizira Javni sklad za manjšine v Budimpešti. Letos je dvanajset manjšin bilau na srečanjij. Edne majo

profesionalno gledališče kak Nemci, Hrvati pa Srbi, drugi so pa amaterji kak mi. Eden keden dugo je držalo srečanje, pa dvadvajsti predstav je bilau. Dobra so te srečanja, zato ka vidimo eden drugoga, pa se s tauga tö leko včimo.«

• *V Sloveniji tö večkrat mate nastope, tej so bole tü na Goričkom ali dete dale tö?*

»Vseposedik demo, kama nas zovejo. Bili smo že v Maribori, v Škofji Loki, na Tišini, v Soboti, zdaj na hitro, ka mi je napamet prišlo.«

• *Vi v narečji mate svoje igre napisane, razmejo tau bola tanta notra v Sloveniji?*

»Dja tak mislim, ka s tauga devetdeset procentov razmejo, zato ka če bi nej razmeli, te bi na predstavi nej ploskali.«

Veseli pajdaši na odri

• *Lagvo je tak špilati, gda publika ne ploska?*

»Tau gvüšno, ka tak špilati, gda publika ne ploska, je nej léko delo. Igralci že na začetki dobijo informacije, če se publiki vidi ali nej, dapa tak njati ne moraš, če si že začno, te že cejlo igro moraš dolazošpilati. Tau je tašoga reda žmetno. Če je pa dobra publika, te spoj nalletja igraš.«

• *Ka vi špilate, tau so do tejsa mau vse komedije bile. Zaka?*

»Eden tau zato, ka komedija po vasaj dosta več publike potegne. Drugi tau pa zato, ka naj lüstvo na tisti čas, dočas predstavo gleda, brige pozabi pa dobro naj se počüti.«

• *Kak ste začnili pisati igre?*
»Po šesti igraj, gda več nej bilau Irinke, nejsmo vedli, kak bau zdaj tadala. Bila je edna taša varianta, ka v Sloveniji bi pisa-

Laci Kovač

li nam tekste. Dapa mi smo si tak zmišlivali, ka baukše je, če se tü v Porabji piše, pa taši naj

igralce, kakšne karaktere mate, šteri do špilali?

»Leko povejm, ka se skur na človeka piše. Že več lejt vküper igramo, dobro poznam vsakšoga, vejm koma ka, pa šteri karakter paše.«

• *Zvün vas so v skupini vse ženske. Kak tau? Moški se ne dajo zatau?*

»Probali smo večkrat moške nagačavati, dapa nej šlau. Eden bi se vzejo, dapa samo tak, če nede trbelo gučati.«

• *Kelkokrat probate do premiere?*

»Kaulak božiča večkrat, zato ka te vsakši bola čas ma, ovak pa na keden gnauk, če se pršika. Zdaj, slejdjan čas pred nastopom, smo probali v soboto pa v nedelo. Že smo komaj čakali, naj premiera bau, zato ka smo nej meli nej petka pa nej svetka.«

• *Mate tremo (lámpaláz) pred nastopom?*

»Tisti, šteri že več lejt igramo, mi več nej. Dapa gda doma v Števanovci mamoz nastop, te vsakši ma tremo. Najbola lagvo je vsigdar doma gorstau-piti.«

• *Bilau je že tašo, ka se stoj na odri kaj zmejšo ali poza-bo?*

»Bilau, dapa gda že več lejt igraš, tau te že eden drugoma avtomatično vöpopravijo, tak ka publika ranč vpamet ne vzeme.«

• *Igralec ste, režiser pa avtor tekstov, kak tau vse zandulejete?*

»Dosta pa žmetno je tau tri vküp. Dapa ešče itak menje dela je tau kak administracija, natečaje pisati pa je tazračunati Javnomi skladi. Tau je spoj dosta dela pa časa.«

• *Kakšne plane mate?*

»Vü pam, ka ranč tak kak do tejsa mau de vse šlau tak tadala, zato ka mamoz volau igrati. Tekst za slejdnjo igro je že skur gotov. Dobro se počütimo, dobra je skupina, tak ka dja mam vüpanje, ka de števanovska gledališka skupina ešče več lejt mejla premiere na vüzenski pondejlek.«

Karel Holec

Eške dosta kaj znamo

Medičarstvo

»NA TEBE SAN REJSAN NOURI,« piše na velkom srce, štero mi je moj ljubleni kupo nazadnje, gda je senje pri nas

Jožica Celec iz Ratkovec

v vesi bilou. Na Martinji lani novembra, ka v našoj vesi, tou je v Martjancaj, mamu cerkev sv. Martina. Nega lepšoga darila, kak če dobiš velko rdeče srce.

V Prekmurji je z medičarstvom (mézeskalácsos) povezani priimek Celec, in sicer sta dvej znanivi medičarskivi familiji, Celec iz Ratkovec in Celec iz Murske Sobotne, obej pa mata iste korenjé. Po pripovedovanji Gregorja Celeca iz Murske Sobotne se je vse začnilo v Ljutomeri. Tam je biu Gregorjev dedek vajenec 4 leta. Od tistec je prišo v Soboto in je delo pri medičarki, štera je delavnico mejla nindri v gnejšnoj Staroj ali Mojstrskoj ulici. Gda je ona obrt ta pistila, je vse dala njemi, on pa si je napravo bouto, v šteroj je Medičarstvo Celec v Soboti

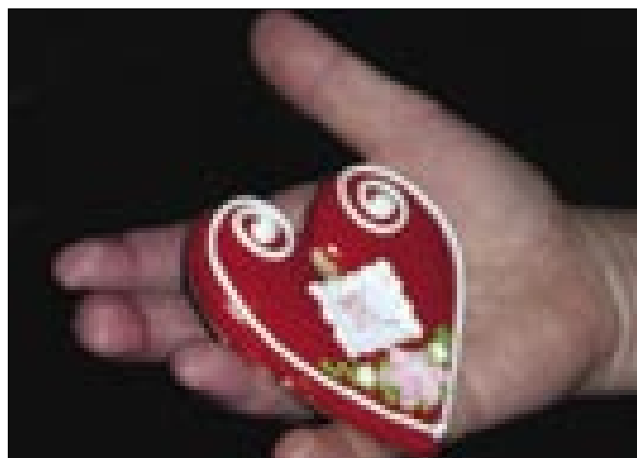
eške zdaj. Vsi bratje in sestere so njemi pomagali voziti izdelke na proščenja, s konjami, nej kak gnes, ka vsi avtone mamu. Dobro, ka jih je dosta bilou. Leta 1937 je tudi napravo mojstrski izpit (mesterviz-

ga) iz medičarstva. Njegova diploma je v bouti na steno na vidno mesto obešena.

Tüdi Gregor je šolani slaščičar,

birmaj...

Od iste familije je Jožica Celec iz Ratkovec, štera je v tou familijo prišla kak sneja. Delala je kak računovodkinja v Panoniji. Gda je pri Celecaj sneja gratala, se njej medičarstvo včasi povidlo, pa se je pomale kcoj včila. Nej pa mejla časa. Te je pa usoda tak ščela, ka je Panonija propadnola, ona se je pa redno kcoj navčila. Njeno medičarstvo je v Ratkovec,

Srce na dlani

gde ma prostor za peko, skladišče, pa malo luštno bautico. Vsega, ka zna, se je od tasta

žganje (palinko). Pravi, ka je dela dosta, zatou je trno rada, ka ma sina, ka de vse vküper dale pelo. Ka se pa odavanja tiče, pa gospa Jožica pravi, ka so na tereni vsakšo nedelo, včasi tüdi med kednom, če so gde kakšna proščenja, birme, sejmi, doma pa zato tüdi kaj odajo.

Medičarstvo ali kak mi doma pravimo lectarstvo, je fejst stara obrt, štera se je iz obdobja

v obdobje precej spreminjala. Spreminjali so se okraski, verzi, tüdi farba. Naši medičari nücajo zvekšoga rdečo farbo. Nega senja, ka bi nej bar ene figice (medenjaki) küpila. Skouz so mi doma pravli, ka se naj pri »lectari stavim pa figice küpim«. Sladka pa lejpa mala pozornost (figyelmesség).

Jasmina Papić

(Podatke zbrala avtorica za potrebe projekta Craftattract - tradicionalne obrti - nove atrakcije za kulturni turizem, Intereg IIIA, Sosedski program Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004 - 2006, ki ga za Pomurje izvaja Pokrajinski muzej Murska Sobota)

Najlepšo srce - materno srce, najvejša lübezen - materna lübezen

bavle vsefelej okuse (žmaje) kcoj dejvati. Dobro njeme ide. Edini velki pomočnik njemi je seveda žena. Izdelke medičarstva Celec iz Murske Sobotne leko küpimo v maloju boutici v Soboti, na senjaj, proščenjaj,

(após) navčila, kak krasiti pecivo, verze, nekaj modelčkov za peko je dobila od njega... Dela pa vse: srčke, babe, konje, priloznostne stvari, kak so remenke, parkljni, miklavži, in seveda tudi medeno

... DO MADŽARSKE

Kaj se dogaja v vasi Pilisszentkereszt?

Pilisszentkereszt (Mlynky) je edina vas na Madžarskem, v kateri živijo Slovaki v večini. Vas ima 2170 prebivalcev, na zadnjem popisu prebivalstva se je izreklo za Slovake skoraj 55 odstotkov ljudi. V vasi deluje tako imenovana Slovaška hiša, nekakšna kulturna ustanova, v kateri ima svoj prostor tudi tamkajšnja slovaška samouprava. Pred dobrim tednom je predsednica slovaške samouprave izvedela, da jih želi lokalna samouprava preseliti v druge prostore, in sicer v tamkajšnje slovaško narodnostno šolo. S tem se člani slovaške samouprave nikakor ne strinjajo, kajti, kot pravijo, bi nova lokacija povzročila določene organizacijske težave. Omeniti je treba, da je tudi sedanja Slovaška hiša last lokalne samouprave, do njene obnove pa je prišlo s pomočjo finančnih sredstev slovaške države in slovaških fundacij. Stvar je zelo hitro dobila mednarodno razsežnost, kajti desničarski slovaški politiki trdijo, da gre za kratenje pravic slovaški manjšini na Madžarskem. Namestnik slovaškega premiera Dušan Čaplovič je neki televiziji izjavil, če bi se kaj takega dogajalo Madžarom na Slovaškem, bi o tem razpravljali tudi v Bruslju. Kot je povedal, tukaj ne gre le za zamenjavo prostora, gre za ustanovo, duh katere je primeren za ohranitev identitete. Izrazil je razočaranje, da je lokalna samouprava, kljub nasprotovanju domačih Slovakov ter nekaterih sil s Slovaške, sprejela sklep o zamenjavi prostorov. O tem vprašanju bo razpravljala na svoji naslednji seji tudi madžarsko-slovaška manjšinska mešana komisija.

Pri liberalni stranki bodo nove volitve

Na zadnjem kongresu liberalnih demokratov, ki je bil pred enim letom, je prišlo do volilne prevare, kati v imenu štirih delegatov, ki se kongresa niso udeležili, so volili drugi štirje, ki jih je k temu nagovorila županijska predsednica stranke. To sta pred kratkim dva od njih izjavila desničarski televiziji. Stranka je odredila notranjo preiskavo, kjer se je pokazalo, da je prišlo tudi še do drugih nepravilnosti. Vodilni organi stranke predlagajo državnemu svetu stranke, naj se skliče nov kongres in razpišejo volitve za strankarskega predsednika.

»Če se kaj navčiš, tisto je nikdar nej na kvar gé«

Lujzek Hanžek na Gorejnjom Seniki je tisti domanji Slovenec, steri se nagne, vzeme za vse, ka ga stoj prosí, rad se vzeme za vsefalé delo, za navosti. Prejk petnajset lejt je en najbola aktiven člen predsedstva Slovenske zveze, v vesi dela v slovenskoj samoupravi, doudji lejt je vodo domanjo folklorno skupino. On je prvi gazda, steri je začno pauvati bola na veliko djabolke s pomočtjauv Slovenije.

Zvün toga, ka vse ške dela, mi je pripovejdo med obrezavanjom djablani pri enom znanci v Varaši.

• *Lali, kak vejo Varašanci, ka si ti mešter obrezavanja drejv?*

»Par lejt geste, ka k padaši Dončec Gabori odim obrezavat, pa té on pravo njegvomi padaši, ka se ge prej na tau razmej. Lani sam tü že obrezavo

pa té venek so zadovolni bili, zdaj pa té mi ne njajo mira. Pa nemam cajta! Ge volo mam, samo ge doma mam svoj velki sadovnjak pa vse kaj drugo delo. No, pa malo je zat' daleč tö, 15 kilometrov, ge ne odim z avtonom, liki z biciklinom.«

• *Od steroga mau se voziš telko z biciklinom pa zakoj?*

»Zdaj že šest lejt geste, ka sam emo operacijo na srcej. Pet lejt, ka sam dosta na biciklini, s padaši se tö vozimo ške prejk v Slovenijo. Poznam, ka mi je dobro.«

• *Vej pa k tomi tü trbej mauč, človek se redno vö leko naleca.*

»Nej trbej tak naglo goniti pa večkrat trbej malo počivati. Najbola zavolo toga je dobro, ka človek zat' ne more dieto sir nut držati. Pa té, če malo

kaj tašno pogejš, ka bi nej slobaudno bilau pa če gor na biciklin sedeš, té kalorije vse doj poženeš. Tak je baugše!«

• *Ti telko dela maš kak en velki paver?*

»Leko, ka se tau tak na veliko ne vidi, ka tau ge vse tak bola po drauvnoma, na malo delam. Povejmo, zemlau nemam deset hektarov pa sadovnjaka tö nemam en pa dva hektara. Na, znano je gé, ka ge že dugo lejt mam sadovnjak, tisto zat'

Lujzek Hanžek obrezava

dosta dela prosí. Smreke, borovo flanco tö pauvam, s krispani se tö spravlam. Košare tö pletem. Na Slovenskoj zvezi ste vönajšli, ka bi vsefalé kaj tašno delo delali, ka je našo, ka bi se lidgé leko navčili pa bi s toga kašni hasek tö leko meli. Ge sam se pa té zdaj tö podau zatau, ka mo včiu tiste lidi, steri do meli volau, stere briga. Tak, ka košare pletem pa sam té ške mogo včiti tö.«

• *Tebé je potrejba primogla se navčiti plesti košare ali ti vse tašno maš volo delati, ka doma sam z rokami vejš naprajiti?*

»Vse tak, potrejba tö pa vola tö. Pri nas, v našoj držini je tau niške nej delo, liki moj bratranec je namé navčo. Moj svak je nam vsikdar pleo košare. Meli smo dosta šibdje doma pa sam sir mogo tá no-

siti k njim. Te sam pa brodo, ka mo ge tau tö probo. Vej pa, če kaj se navčiš, tisto je nikdar nej na kvar gé, nej. Brigalo me je tö pa sam tak brodo, ka tau lejpo delo gé, če zdaj ti maš kaj pa s tistoga nika tašno napraviš, ka maš za asek.«

• *Na razstavi v Cankovi, gde že več lejt nota kažeš pletenje košar, si nam svedočo, ka tau ranč nej tak léko delati, redno mauč trbej vcuuj.*

»Nej tak na leki, nej! Najprvin šibdje trbej zrezati, té spucati, sortirati, so kuste, menše, vsakša šiba má svojo funkcijo. Če tau vse kreda maš, leko ka sam ge nej tak flajsan gé, depa meni tri vöre trbej za eno redno košaro. Tau cejli den delati néde, dobro, en dva dni leko delaš, liki tak redno nej, ka človeka roké razbolijo pa prsti.«

• *Gda pa gdé trbej šibdje rezati?*

»Tau samo od geseni do sprtolejtí se leko dela. Od novembra, gda najprva slana pride, ka popari listke pa cejlo vrbdje, pantovec. Té leko rejžaš. Zdaj je marciuš, ge tö mam ške dva grma. Zdaj doj zrejžam, ka mo duže emo friške. Tak brodim, ka en dober mejsec mo ške s toga leko pleo, samo moram v tašno mesto djasti, ka mi ne posene vö. Če šibdje posene, se trga, več ne moraš plesti. Bola v tašni mejstaj gé tau, povejmo po dolinaj, kak so djarki, gdé so potoki tekli. Gde je mokrina gé, tam tau bola raste. Tau po lesej nega. Dvauje fele geste, pantovec pa vrba. Pantovec je gé redeči, vrba pa zelena.«

• *Stera ma baugšo šibdje pa zakoj?*

»Pravijo, ka je baugši panto-

vec, bola ma držanje. Ge tak tö delam, ka polonje delam s pantovca, polonja pa z vrbe pa te tak malo ovak špila.«

• *Gnesden, gda je menja paverskoga dela, je ške zavole potrejbe po košaraj?*

»Kak vpamet gemlem, nemo pravo, ka sir bola več, liki skur telko pletem kak prvle. Dosta gestejo, ka bola te male nücajo, drügi pa raj völke. Zat' kmetijo ške vsakši nej ejnjo, ške nücajo za krumče, kukarco, burgulo, repo, doma za drve, travo. Male košare pa za okras ali namesto krbüle nücajo.«

• *Ti si krbülo nej sprobavo plesti nikdar nej?*

»Krbülo sam nej, liki drvenko sam spleo. Krbüla je mala, drvenka pa veuka. Samo te zdaj telko vsefale sam nej mogo delati. Če bi mi ške stoj malo pokazo, bi ške znau splesti.«

en-en den delavnico. Dobro, nejsta se mogla ške vse navčiti. Ge že dvajsti lejt pletem pa sir vidim pa se včim kaj nauvoga. Ženska že redno plete košarice. Če de Slovenska zveza mejla mesto za vöpostavlat pa vönajde paut za odavanje, de ta mlada ženska že gvüšno plela. Zdaj že pa ena ženska geste, ka bi se tö rada navčila. Za ženske je velka košara težka, ka majo slabe roke pa prste, liki male košare, za tisto se drauvne šibe nüca, tisto leko delajo.«

• *Ka znananüje tebi, ka si leko včiu, prejk dau svojo dolgoletno znanje?*

»Gnauk sam rad biu toma, ka komi leko prejk dam svojo znanje. Drugo paut pa, ka tašo delo začne brigati mlade lidi, ka več dosta lüstva ne dela, tretjo paut, ka sta tejva dva tak redniva bila, sta mela

»Mešter pa inaša«, Ester Šando pa Laci Lazar

• *Zdaj si nota navčo dva mladiva, kašno je vövidenje, mamó šans gora zdržati tau meštrijjo?*

»Mamo šans! Povejmo, malo sam žalosten pa sam malo veseli tö gé. Žalosten sam zato, ka sam dosta lidam gučo dačas, ka se je štiri lidi zglosilo. S toga sta dva spadnila dva pa ostala, ena je bila ženska pa Vogrinka (oženjena na Senik), Ester Šando, drügi pa Laci Lazar. Štirikrat smo meli

volau, sta redno vse delala. Mislim, ka nej škoda bila, ka smo tau delali. Če mo tau pomalek tadale pelali, mo leko meli lidi, steri do gora držali tau porabsko meštrijjo pa si zaslužijo kašni pejnež tö. Zvöjn plesanja, spejvanja bi tau tö fejs trbelo tadale pelati. Zatau bi se drüge organizacije zat' tö mogle brigati, povejmo domanje občine.«

Klara Fodor

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

KOTIČEK

Svejt je čüdno vküper napravleni. Lidge ne võrvlejo najbole, ka bi se godili čüdeži. Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa spoj nej čüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki. Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

V VOUZI

Pojbič, ka je s košarom zgrabo zlato ribico, jo je nej škeu spistiti nazaj v potok. Kakoli ga je prosila, kakoli je djoukala, neje škeu.

- *Gda mo volou emo, te pistim. Po tistom mi leko spuniš želenje. Meu mo te eške doma, ka mo te gleda pa se s teuv zgučavo,* - njoj je povedo.

Zlata ribica pa je nej več mejla nikšne vole gučati. Točila je zlate skuze, ka so se brz vöobrnoule v ridjavi pejsek. V glaži od kiseli bubrik je bila kak v vouzi. Bole lagvo se je čütüla, kak bi preminoula. Ja, ranč tak je bilou. Pa vsikši den je bila menje zlata. Vsikši den je bila bole kak kakša moutna voda. Kak bi pa nej bila, vej je pa tak daleč bila od svojga potoka v nikšnoj vodej, ka jo spoj ne more držati za vodou.

- *Škem se zgučavati s teuv,* - njoj je ednoga dneva zapovedo pojbič.

Zlata ribica pa nika, kak bi ga spoj nej čüla. Zato je zapovedo eške gnouk. Eške bole krepko.

- *Škem se pogučavati s teuv!*

Tadale je bila žalostna pa tiüma. Pojbič je že trno čemerasti grato.

- *Če ti zapovem, ka se zgučavli, se moraš zgučavati,* - je cejli čemerasti trouso glaž, v sterom je zlata ribica eške kuman živela.

Una pa nika, kak bi je spoj ne bilou, kak bi že za istino preminoula.

- *Prajla si, ka mi spuniš želenje. Lažala si mi,* - go je eške bole trouso.

- *Želenje je želenje, zapovedavanje pa zapovedavanje,* - se je dun naraji zglasila. - *Ge leko spunim samo želenje pa eške tou kuman po tistom, gda me nazaj v potok deješ. Če mo eške živela.*

Zdaj se je v pojbičovej glavej nika vcejlak vöminilo. Vö se je zravno pa z zlato ribico odišo k potoki.

- *Zdaj pa mi dun spuni želenje, ka te pistim nazaj v potok,* - je biu zdaj menje čemerasti.

- *Ka si pa želejš,* - ga je pitala zlata ribica.

- *Vej pa tou, ka mi spuniš želenje,* - jo je že spüsto nazaj v njeno najbole lübo vodou.

Zlata ribica je veselo zmajütnola z repom. Pošprickala je pojbiča.

- *Ge ti spunim želenje, gda mi povejš, kakšo je gé. Dotejgamau pa se boš mogo trno mantrati, ka me znouva zgrabiš,* - je veselo spopejala.

Pojbič je osto pri potoki z dugim nousom, zlata ribica pa je znouva bila vse bole zlata.

Miki Roš

MLAŠEČI

KAUT

Pismo iz Sobote

KRIZA

Lüblene moje, dragi moji, koulivrat se guči, ka je pri nas kritično. Čüu sam praviti, ka se guči, kak je pri nas vse vcejlak kritično. Tak, ka spoj nega več nika, ka bi nej bilou kritično. Pa je potomtakšnom pri nas trno velka kriza. Vej pa, če je vse kritično, te je vejn kriza gé? Tak gučijo včeni lidgé pa tisti tö, ka so vsikši den vse bole srmašni pa lačni. Depa naši najbolje prejdnji nam gučijo vcejlak ovak.

Tisti prejdnji nam gučijo, ka spoj nega nikšne krize pa ka je spoj nej nika kritično. Pa nam tou tö pravijo, ka je nej sloboudno võrvati vse, ka stoj povej. In tak zdaj mi spoj nemamo nikšne krize, liki se je samo nika malo ovak napravilo, kak pa bi trbelo. Zato ne smejmo võrvati nikomi drugomi kak pa samo njim, steri pravijo, ka nega krize. Pa zato ne smejmo võrvati lačnomi trbüji, pa ne smejmo võrvati praznoj palacki, pa ne smejmo võrvati vcejlak spučanomi računni na banki, pa ne smejmo võrvati vcejlak lagvin plačam, pa ne smejmo võrvati srmakom, pa ne smejmo võrvati sami sebi. Vejte, kak zdaj tou vövidi? Tou zdaj tak vövidi, ka kriza geste, depa za istino njé nega, ka je gé takša od naši prejdnji politična vola. In zdaj po novom tou tak vövidi, ka smo mi nej lačni, samo smo v fazi, ka se pripravlamo, ka mo geli. Pa naši računni na bankaj so nej vcejlak spučan, uni so gé v fazi novoga finančnoga inžinejringa. Tak zdaj vidite, krize spoj nega. Samo reforme se godijo, tou je pa dun nej nika takšnoga, ka nej?

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, si od toga brodi vcejlak po svoje. Kak bi si pa naj ovak? Za njou je kriza vsikši den. Tou pa samo zatoga volo, ka name vidi. Pa zato te naše najbolje nove krize žitka spoj vpamet ne vzeme. Tak sam se

eto nejdugo nazaj na dvouri zgučavo s pajdašom. Malo sva lagvo volou trousila na naše prejdnje, ka so tak lagvo začnili vertivati. Pa ka so cejlo ekonomijo v rit pripelali. Tak sva se tam čemerila, moja tašča Regina, trno čedna ženska, pa je na vüje vlejkla. Pa gda sva najbolje glasniva bila, se je dun zglasila.

- *Če bi vsi bole pošteno pa za istino delali, bi nej bilou nikšne nevole. Kak naj naši prejdnji dobro vertivajo, če pa lagvo delate pa nikšne vole nemate, ka bi kaj boukše bilou z vašim delom,* - je skokodakala doj z oukna.

Ge mam na takšen njeni guč šegou samo zamajniti z rokou. Depa moj pajdaš je nej takši človek. Tak je bilou, kak bi ga té guč od Regine zavado

nut v srcé. Nagnouk je na dvouri kriza gratala, velka kriza je vövdarila. Že sam si brodo, ka gor do okne skouči pa jo za šinjek zgrabi. Kak grdo njoj je nazaj gučo, pa vam ranč vö ne ovadim, ka je nej za normalne vüje. Una pa je samo gledala pa eške prajla:

- *Na, zdaj bi leko kaj delala, nej pa ka se z meuv korita pa bi hasek biu od vaj pa bi nej tak lagvo od nikšne krize brodila.*

Na, tou je pa že skur, kak gučijo naši prejdnji pa plebanoštö. Moli pa delaj! Pa nej važno, če boš emo kaj za gesti ali pa nej, če boš ronjavi ali oblečeni. Samo ka de po voli prejdnjim kak na nebi pa tak na zemli tö.

Miki

Dorottya Kern, Sakalovci, 15 let

TV ISLO **PETEK, 04.04.2008, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.25 OSMI DAN, 12.00 CESAR HIROHITO, ANG. DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DUHOVNI UTRIP, 13.35 ROZMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ZGODBE IZ OTROŠTVA, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: MIZICA, POGRNI SE! 16.25 V DOTIKU Z VODO, AVSTR.-NEMŠ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.35 TV POGLED, 17.45 NAJVEČJI MOSTOVI, AM. DOK. SER., 18.40 BREŇČ IN CVETKA, RIS., 18.45 TINČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZAČINIMO ZNOVA, TV SER., 20.30 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2008, 22.05 ODMEVI, EVROPA.SI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 POLNOČNI KLUB, 0.25 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 4.4.1990, 0.55 NAJVEČJI MOSTOVI, PON., 1.50 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

PETEK, 04.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.35 TEDENSKI IZBOR, 14.45 SVETI PETER, IT. NAD., 16.25 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 4.4.1990, 16.55 ŠPORT ŠPAS, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 PRIMORSKI MOZAIK, 18.35 ŠTUDENTSKA, 19.00 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MARIJA SEMEBARIČEVIČ, 20.00 BIBLIJA, IZKOPANA IZ ZEMELJSKIH NEDER, FRANC. DOK. SER., 20.50 BRAM IN ALICE, AM. NAD., 21.15 PLACILO ZA STRAH, AM. FILM, 23.15 REKONSTRUKCIJA, DANSKI FILM, 0.40 DEADWOOD, AM. NAD., 1.40 INFOKANAL

SOBOTA, 05.04.2008, I. SPORED TVS
 6.05 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.40 POLNOČNI KLUB, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 ABSALONOVA SKRIVNOST, DANSKA NAD., 13.50 ISKANJE GORSKIH LEVOV, ANG. POLJ. ODD., 14.20 ŽIVLJENJE PO THOMASU, ANG. FILM, 15.55 SOBOTNO POPOLDNE, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 18.40 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZA ZADNIM VOGALOM, HUM. NAN., 20.50 50 LET TELEVIZIJE, 21.45 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.15 HRI-BAR, 23.20 RIM, AM. NAD., 0.20 BULVAR SOMRAKA, AM. FILM, 1.50 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 5.4.1990, 2.20 DNEVNIK, 2.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.05 INFOKANAL

SOBOTA, 05.04.2008, II. SPORED TVS
 6.15 INFOKANAL, 7.00 SKOZI ČAS, 7.10 TEDENSKI IZBOR, 13.10 NOGOMET, WEST BROMWICH ALBION - PORTSMOUTH, 13.40 NOGOMET, ARSENAL - LIVERPOOL, 15.40 ŠPORT, 17.25 DP V HOKEJU NA LEDU, 4. TEKMA FINALA KONČNICE, 20.00 MOSTVO, AMERIŠKI FILM, 21.25 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 21.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, PODOBE IZ SREDNJE EVROPE, 22.25 SOBOTNO POPOLDNE, 0.40 STRELICE NASPROTNE USODE, KAN. NAD., 1.25 MARIA CALLASOVI, NEMŠKI TV FILM, 3.05 INFOKANAL

NEDELJA, 06.04.2008, I. SPORED TVS
 7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 9.55 NEDELJSKA MAŠA, PRENOS IZ ŽUPNIJE SV. ANTONA NA POHORJU, 11.00 IZVIR(N)I, 11.30 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 SLOVENSKA POLKA IN VALČEK 2008, 14.25 FINA GOSPA, ANG. NAD., 14.55 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. NAD., 15.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEC, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZVEZDE POJEJO, 21.25 INTERVJU, 22.15 ARS 360, 22.35 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.00 BILO JE NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU, IT-AM. FILM, 1.40 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 6.4.1990, 2.10 DNEVNIK, 2.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.00 INFOKANAL

NEDELJA, 06.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.50 SKOZI ČAS, 10.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 6.4.1990, 10.30 ZAPOJTE Z NAMI: S. PROKOFEV, I. STRAVINSKI (1969), 10.45 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: TRSTENKE, GLASB. DOK. SER., 11.10 DOBRODELNI KONCERT SLOMŠKOVE USTANOVE, 12.40 POMAGAJMO SI, 13.45 TEDENSKI IZBOR, 16.50 OLIMPIJSKI MAGAZIN, 17.25 ROKOMET (Ž), FINALE SLOVENSKEGA POKALA, 19.00 MAGAZIN DESKANJA NA SNEGU, 19.30 SLOVENCI PO SVETU: NOVA ZELANDIJA, 20.00 BENETKE, MESTO, KI TONE, KOPR. DOK. ODD., 20.55 KMETJE, POLJSKA NAD., 21.50 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.35 SOPRANOVI, AM. NAD., 23.30 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET TVS (1958-2008) PET NOTNIH ČRT ZA POPEVKO, 0.05 INFOKANAL

PONEDELJEK, 07.04.2008, I. SPORED TVS
 6.30 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.05 NAJVEČJI MOSTOVI, AM. DOK. SER., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RIS., 16.10 KOŽA, DLAKA, PERJE, DOK. NAN., 16.15 SEJALCI BESED: FRANCE PREŠEREN, OTR. NAN., 16.40 HOTEL OB MORČEK: NIKOLI PRIJATELJI, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 POSLEDNJI LEOPARD, JAP. POLJ. ODD., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00

DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VROČI STOL, 21.00 ROZMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OPUS, 23.25 POZDRAV EVROPI - VPLIVI LJUDSKE GLASBE NA UMETNO, 0.45 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 7.4.1990, 1.15 POSLEDNJI LEOPARD, PON., 2.05 DNEVNIK, 2.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.10 INFOKANAL

PONEDELJEK, 07.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.40 SOBOTNO POPOLDNE, PON., 14.30 TEDENSKI IZBOR, 18.00 POROČILA, 18.05 TEKMA, 18.55 DR. WHO, IGR. NAN., 19.40 HARMONIJE EVROPE, ŠVEDSKA, 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 RESNIČNA RESNIČNOST, 22.50 BREZČUTNO SRCE, AM. FILM, 0.30 INFOKANAL

TOREK, 08.04.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 NA POTEPU PO SPOMINU, 10.10 SEJALCI BESED: FRANCE PREŠEREN, OTR. NAN., 10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.05 POSLEDNJI LEOPARD, JAP. POLJ. ODD., 12.00 INTERVJU, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 HE-MAN, RIS., 16.10 PESMICE O SREČI, 16.15 ZOJA KAJETO, RIS., 16.25 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 GOZDOVI SLOVENIJE, DOK. SER., 18.05 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 TRISTO KOSMATH, DOK. MESECA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 DEMO(S)KRACIJA, DOK. ODD., 23.55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 8.4.1990, 0.20 GOZDOVI SLOVENIJE, PON., 0.45 KAVA IN CIGARETE, AM. FILM, 2.20 DNEVNIK, 2.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.20 INFOKANAL

TOREK, 08.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 13.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 14.00 RESNIČNA RESNIČNOST, 14.30 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 15.30 TEDENSKI IZBOR, 18.00 POROČILA, 18.05 LOVCI TEME, DOK. FELJTON, 18.30 GLASNIK, 18.55 V DUHU GLASBENEGA IN PLESNEGA IZROČILA, 20.00 MUZIKAJETO: BALKAN 2, IZOB. MLAD. SER., 20.30 GLOBUS, 21.05 DALIJEVA RAZSEŽNOST, DOK. FILM, 22.00 CRNA MAČKA, BELI MAČEK, KOPR. FILM, 0.05 C.R.A.Z.Y., KAN. FILM, 2.15 INFOKANAL

SREDA, 09.04.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 KNJIGA MENE BRIGA, 11.20 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.45 GOZDOVI SLOVENIJE, DOK. SER., 12.15 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET TVS (1958-2008) PET NOTNIH ČRT ZA POPEVKO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.30 OPUS, 14.00 TRISTO KOSMATH, DOK. MESECA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 TI MENE, JAZ TEBE, AM. FILM, 21.30 PRVI IN DRUGI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 9.4.1990, 0.50 TURBULENCA, PON., 1.45 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.45 INFOKANAL

SREDA, 09.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.55 HRI-BAR, 13.55 ZA ZADNIM VOGALOM, HUM. NAN., 15.25 PO SLEDEH GORSKIH LEVOV, ANG. POLJ. ODD., 15.55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 9.4.1990, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 DP V HOKEJU NA LEDU, 19.55 ČRNO BELI ČASI, 20.00 TARČA, 21.30 EKSTREMIZEM PRI SLOVENCIH, DOK. FELJTON, 22.00 SP V PLOVANJU - 23.30 BIG BAND RTV SLOVENIJA - VEČER Z LEGENDAMI IN AVANTGARDO SLOVENSKEGA JAZZA, 0.40 LASTOVKA, MAČEK, VRTNICA, SMRT, ŠVEDSKA NAN., 2.10 INFOKANAL

ČETRTEK, 10.04.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 TURBULENCA, 11.45 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 ZAČINIMO ZNOVA, TV SERIJA, 13.45 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 16.05 VODNJAK ŽELJA, IGR. FILM EBU IZ ISLANDIJE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 IN TO JE VSE!, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VOJNA PODOB, FRANC. DOK. SER., 20.45 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 KRONSKA PRINCESA, ŠVEDSKI FILM, 1.05 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 10.4.1990, 1.35 DUHOVNI UTRIP, 1.50 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

ČETRTEK, 10.04.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.55 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: ŽVEGLA, GLASB. DOK. SER., 13.20 TARČA, 15.20 GLOBUS, 15.50 BENETKE, MESTO, KI TONE, DOK. ODD., 16.40 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 10.4.1990, 17.05 PRVI IN DRUGI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 SRCE ISTRE, 18.35 EVROPSKI MAGAZIN, 19.05 Z GLASBO IN S PLESOM ... BOŽENA GLAVAN - PORTRET MEZZOSOPRANISTKE, 20.00 MUZIKA - VLADO KRESLIN V VIDEO SPOTIH, 20.35 NOGOMET, POKAL UEFA - 0.00 SP V PLOVANJU, 1.30 ODTENKI SREČE, FINSKI FILM, 3.10 INFOKANAL

SEMINAR ZA FOLKLORISTE

Sredi prejšnjega meseca, od 14. do 16. marca, je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti organiziralo seminar za vodje folklornej skupin. Kraj tega dogodka je bil dijaški dom v Murski Soboti. Sem so prišli folkloristi iz ceje Slovenije. Od gornjeseniške folklorne skupine smo tisti šli trge. Vodja skupine Andraž Sukič pa dveh folkloristki, Gyöngyi Bajzek pa ge.

Gyöngyi Bajzek in Andraž Sukič med ostalimi folkloristi

V petek v 5. vöri smo se srečali. Dosta nas je vküper prišlo, zatok so nas razdelili na dve skupine. Tridnevno delo sta vodila ga. Valerija Žalig pa g. Mirko Ramovš. Zatok, ka je nas dosti bilou, sta pomagali eške dve gospo. Letošnji seminar je biu namenjeni prekmurskim plesom. Zatok smo se mi tō pridružili, ka bi naše plesno znanje dopunili. Do sedme smo se včili pleso. Plesali smo podobne pleso, kak so naši, npr. sotiš, šamarjanko, mlinarovi ples, pa tak tadale, tak ka brz smo se nji navčili. Samok iz tej plesov so več fele variant nam pokazali.

Po večerji je prišla folklorna skupina KUD Miško Kranjec iz Velike Polane. Pokazali so svoje pleso, pa gvant, nošo tō, ka oni majo.

Drügi den smo se od 9. vöre tadale včili pleso. Po obödi je g. Ramovš predavo na kratko o zgodovini plesa v Prekmurji. Potistom smo do večerje pa plesali. Zvečer je prišla pa se je nutpokazala folklorna skupina KUD Beltinci.

Tretji den, v nedelo dopodneva, smo se včili odrsko postavitev. Kak leko pleso, štere plešemo, nutpokažemo na odri. V 11. vöri sta dve skupine vküper prišle, pa smo vse ponovili, ka smo se v tej trej dnevaj navčili.

Dobro smo se počutili, pa smo dosta s sebov tō odnesli s toga seminaru. Stroške za nas na seminari je plačala Slovenska zveza.

Agi Hanžek

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Naročnina: za Madžarsko letno
2.600 HUF, za Slovenijo 22
EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Časopis izhaja z denarno pomočjo
Urada RS za Slovence v zamejstvu
in po svetu ter Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine na
Madžarskem.

Številka bančnega računa:
HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB